

Skriftlig fremsættelse (12. marts 1997)

Forskningsministeren (Jytte Hilden):

Jeg tillader mig hermed for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Forskningsråd og offentlige forskningsudvalg og ændring af lov om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd og om ophævelse af lov om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd.
(Lovforslag nr. L 193).

Forskningen spiller en central rolle for velfærdssamfundets udvikling med dertil knyttede mål i form af teknologisk fornyelse, øget beskæftigelse og en bedre livskvalitet. De store offentlige investeringer og den øgede politiske opmærksomhed på forskning har stillet en række nye krav til organiseringen af den offentlige forskningsindsats.

De statslige forskningsråds fondsfunktion udgør en central streng i finansieringen af dansk forskning. Derfor skal forskningsrådenes fondsfunktion i højere grad fremover udmøntes på basis af et samarbejde med de forskningsudførende institutioner, der kan medvirke til at skabe en øget sammenhæng i det danske forskningssystem.

De statslige forskningsråd indtager en central rolle i forbindelse med rådgivning af regering og Folketing samt med henblik på udmøntningen af en betydelig del af den offentlige danske forskningsindsats. De statslige forskningsråd har på fornem vis medvirket til, at dansk forskning på adskillige fagområder er i den internationale elite og har ydet en stor indsats for at sikre kvalitet og relevans på en lang række enkeltstående fagområder.

Der er inden for de seneste år sket en vis omlægning af forskningsrådenes funktion, således at den i dag i større omfang bygger på forskningsindsatser inden for strategisk prioriterede områder. Det er regeringens ønske, at denne udvikling fortsat bør styrkes. Derfor er det målsætningen at skabe et attraktivt forsk-

ningsrådssystem, der er i stand til at være det naturlige omdrejningspunkt for strategiske forskningspolitiske initiativer fremover. Der skal dog fortsat være en rimelig balance mellem frie og strategiske midler og dermed god plads til at støtte enkeltstående fremragende projekter, der falder uden for de strategisk prioriterede forskningsområder.

De seks statslige forskningsråd fortsætter i deres nuværende skikkelse, men som noget nyt oprettes et Forskningsforum, der har det overordnede ansvar for at koordinere den tværfaglige fondsfunktion samt for at samordne rådgivningen om tværfaglige anliggender og spørgsmål, som vedrører flere forskningsråd. Forskningsforum skal først og fremmest styrke forskningsrådenes muligheder for at indgå i samarbejde om større strategiske forskningsinitiativer til gavn for det danske samfund.

Denne lov vil således både sikre, at de faglige discipliner respekteres som grundstammen i rådernes virke, men samtidig oprette et beslutningsdygtigt forskningsforum, der kan stimulere til forskningsmæssig nytænkning, og for at dansk forskning skal være med til at løse nogle af de problemer, der berører borgerne i deres hverdag. Mange spørgsmål f.eks. inden for miljøområdet eller vedrørende børn og ældres levevilkår kan ikke løses på længere sigt af et enkelt fag eller disciplin, men i stigende grad ved tværfagligt samarbejde mellem forskellige videnskabelige discipliner.

Det afgørende er naturligvis, at forskningsrådene bliver et livskraftigt omdrejningspunkt for nye og spændende projekter i dansk forskning. Det er min opfattelse, at forskningsrådenes rolle ikke længere alene skal være at lappe huller på universiteterne, men også være igangsatte inden for tværfaglige og strategiske styrkeområder, som universiteterne ikke er i stand til selv at løfte. Derfor får rådene nu mulighed for at blive bedre til at tackle de store tværfaglige strategiske forskningsindsatser.